

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม*
THE DEVELOPMENT OF LEARNING ACHIEVEMENT AND ANALYTICAL THINKING
ABILITIES OF MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS USING GROUP INVESTIGATION
INSTRUCTIONAL MODEL

¹วัชร แยมอิม Wachaporn Yaemim, ²อรพิน ศิริสัมพันธ์ Orapin Sirisamphan,

³ศศิพัชร จำปา Sasiphat Champa

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยศิลปากร Silpakorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail: yaemim_w@su.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 29 คน ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทย 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทย เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3) แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความสามารถในการคิดวิเคราะห์, รูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

Abstract

The purposes of this research article were 1) To compare the learning achievement on conflicts and social problem in Thailand of Mathayomsuksa 3 students before and after the learning using group investigation instructional model 2) To compare analytical thinking abilities of Mathayomsuksa 3 students after learning using group investigation instructional model 3) To study the opinion of Mathayomsuksa 3 students about the learning using group investigation instructional model. The sample of this research consisted of 29 students of class 3/1 studying in the second semester of the academic year 2022 in Srinakharinwirot University Ongkharak Demonstration School. The research instrument used were 1) lesson plans with the content of conflicts and social problem in Thailand 2) a learning achievement test of 30 items concerning the conflicts and social problem in Thailand 3) an analytical thinking abilities test of 3 items 4) a questionnaire inquiring the opinion of Mathayomsuksa 3 about the learning using group investigation instructional model. The collected data were analyzed by Mean Standard Deviation and t-test dependent. The results of this study were that: 1) The learning achievement on conflicts and social problem in Thailand of Mathayomsuksa 3 students after the learning using group investigation instructional model were higher than before at the level .05 significance. 2) The analytical thinking abilities of Mathayomsuksa 3 students after learning using group investigation instructional model were higher than before at the level .05 significance. 3) The opinion of Mathayomsuksa 3 about the learning using group investigation instructional model were rated at the high level.

Keywords: Learning Achievement, Analytical Thinking Abilities, Group Investigation Instructional Model.

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ได้มีการกล่าวถึงประเด็นด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย โดยเฉพาะในช่วงวัยเรียนวัยรุ่นที่เน้นการพัฒนาและปลูกฝังการเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะความสามารถการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน จะเห็นได้ว่าการคิดวิเคราะห์มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะการคิดวิเคราะห์เป็นพื้นฐานในการพัฒนาการคิดของมนุษย์ไปสู่การคิดขั้นต่อไป จนถึงขั้นการคิดขั้นสูงสุด บุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์จะมีความสามารถด้านอื่นๆ เหนือกว่าบุคคลอื่นทั้งในด้านสติปัญญาและการใช้ชีวิต และความสามารถในการคิดวิเคราะห์นั้นทุกคนสามารถฝึกหัดและพัฒนาได้ (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2553) ซึ่งการคิดวิเคราะห์เปรียบเหมือนการเห็นผลลัพธ์ของบางสิ่งแต่ไม่ด่วนสรุปทันทีที่เกิดจากสาเหตุอะไร มีองค์ประกอบใด มีความเป็นมาอย่างไร แต่พยายามหาข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเสียก่อนว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากสาเหตุที่แท้จริงคืออะไร โดยมาจากสมมติฐานมาจากการที่ทุกสิ่งเกิดขึ้นมานั้นย่อมมีที่มาที่ไปมีเหตุผล และมีองค์ประกอบย่อยๆ ซ่อนอยู่ภายใน

ซึ่งอาจจะสอดคล้องกันหรือตรงข้ามกับสิ่งที่ปรากฏภายนอก ดังนั้น การจะเข้าใจสภาพที่แท้จริงจึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ ก่อนที่จะสรุปความ หรือตัดสินใจบางอย่างเกี่ยวกับเรื่องนั้น (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2553) สอดคล้องกับนาโซค อุ่นเวียง (2558) ที่กล่าวถึงการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ว่าเป็นสมรรถนะสำคัญที่ควรได้รับการพัฒนาผู้ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์จะสามารถสังเกต แยกแยะ และสรุปอ้างอิงได้อย่างมีคุณภาพ ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรต้องได้รับการพัฒนา เนื่องจากโลกในยุคปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร หรือที่เรียกว่า กระแสโลกาภิวัตน์ ข้อมูลดังกล่าวมีอยู่จำนวนมากและหลายประเภท ในข้อมูลเหล่านั้นประกอบด้วยข้อเท็จจริงที่ถูกเจือปนไปด้วยความรู้สึกรอคติ และอารมณ์ของผู้ส่งสาร เหตุนี้ หากผู้รับข่าวสารไม่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์แล้ว อาจนำไปสู่การคล้อยตามสื่อดังกล่าวอันก่อให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเสียหายได้ ดังนั้น นักเรียนในยุคใหม่จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งในการที่ต้องมีความสามารถในการสังเกต สรุป อ้างอิง ตลอดจนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับทีไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2557) ได้กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ช่วยแยกแยะความดีงาม ความถูกต้องเหมาะสม ด้วยเหตุนี้ การฝึกฝนให้นักเรียนรู้เข้าใจและสามารถคิดวิเคราะห์ได้จึงจำเป็นอย่างมาก มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ในทุกสาระวิชา ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ ที่มีการมุ่งเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีพุทธานุภาพ บนฐานคิดเชิงวิทยาศาสตร์และการวิจัยด้วยการส่งเสริมความรู้เท่าทันทั้งในด้านข้อมูล ข่าวสาร ทั้งในระดับชุมชนและสังคมโลก พัฒนาทักษะการคิดเพื่อการตัดสินใจอย่างเป็นระบบด้วยเหตุผล ก่อให้เกิดคุณลักษณะของนักคิดที่สามารถก้าวสู่การเป็นส่วนหนึ่งของพลเมืองโลกที่มีคุณภาพ (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ, 2561) จากเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการคิด การจัดการเรียนรู้ในทุกๆ รายวิชาจะมีการพัฒนาคุณลักษณะในการเป็นนักคิดของนักเรียนผ่านกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงความรู้และกระบวนการทางการคิดสู่บริบทของชีวิตจริงของนักเรียน สร้างผลงานนวัตกรรมของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับสมุน อมรวิวัฒน์ (2541) ได้กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เป็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับทางวิทยาศาสตร์ที่เน้นถึงกระบวนการการคิดเพื่อแก้ปัญหาการคิดวิพากษ์วิจารณ์ การคิดตีความ การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ การคิดแบบย้อนทวน การคิดจำแนกแยกแยะ การคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ และการคิดจัดอันดับ

สภาพปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่มจัดเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งที่มีกิจกรรมเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปเป็นคำตอบ ฝึกความรับผิดชอบในการทำงานเป็นกลุ่ม ฝึกการแก้ไขปัญหาและเรียนรู้ร่วมกัน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้วิถีชีวิตในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง (ดวงกมล สีนเพ็ง, 2551) และขั้นตอนสำคัญของรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่มของทิสนา แคมมณี (2550) ได้กล่าวไว้ว่า มี 6 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ให้เผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนให้หวั่นไหวสงสัย ขั้นที่ 2 ให้แสดงความคิดเห็นต่อปัญหาหรือสถานการณ์นั้น ขั้นที่ 3 ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนในการแสวงหาความรู้ ขั้นที่ 4 ให้แต่ละกลุ่มดำเนินการแสวงหาความรู้ ขั้นที่ 5 ให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำเสนอและอภิปรายผล ขั้นที่ 6 ให้กำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการสืบเสาะหาคำตอบต่อไป ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่มมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกวิธีการค้นคว้าหาความรู้อย่างมีกระบวนการ ฝึกการคิดวิเคราะห์ปัญหาการขบคิดปัญหา การพิจารณาหลายๆ ด้าน

การสำรวจ และรวบรวมข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานเพื่อการสรุปข้อมูลอย่างมีเหตุผล (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2546) จากขั้นตอนและวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่มมีกิจกรรมและวัตถุประสงค์ที่สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นข้างต้นรวมถึงข้อค้นพบจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า หากผู้เรียนขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์อาจส่งผลให้ไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนสามารถแยกแยะ ไตร่ตรอง พิจารณา และวิเคราะห์ข้อมูลในโลกยุคโลกาภิวัตน์ โดยนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่มีความรวดเร็ว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Design) แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนการทดลองและทดสอบหลังการทดลอง (The One Group Pretest-Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2554) ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบการวิจัย The One Group Pretest – Posttest Design

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบการวิจัย

T₁ แทน การทดสอบก่อนการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

X แทน รูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

T₂ แทน การทดสอบหลังการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

1. ตัวแปรที่ศึกษา 1) ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม
- 2) ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทย ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

2. กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 29 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3. เครื่องมือการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 แผน แผนละ 4 คาบเรียน รวมทั้งสิ้น 12 คาบเรียน

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทย เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.3 แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ

3.4 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ คือ ให้คะแนน 5 เห็นด้วยมากที่สุด ให้คะแนน 4 เห็นด้วยมาก ให้คะแนน 3 เห็นด้วยปานกลาง ให้คะแนน 2 เห็นด้วยน้อย และให้คะแนน 1 เห็นด้วยน้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทย และแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน (Pre-Test) เพื่อวัดความรู้พื้นฐานและเก็บผลการทดสอบไปเปรียบเทียบกับผลการเรียนรู้หลังเรียน

4.2 ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 รวม 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบเรียน รวมทั้งสิ้น 12 คาบเรียน

4.3 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทย และแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับก่อนเรียน (Pre-test) เพื่อใช้ทดสอบหลังเรียน (Post-test)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้สถิติทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวนนักเรียน (N)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t	P
ก่อนเรียน	29	30	15.69	2.79	-22.19	.00
หลังเรียน			23.86	2.60		

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($M = 23.86$, $S.D. = 2.60$) สูงกว่าคะแนนก่อนเรียน ($M = 15.69$, $S.D. = 2.79$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ดังในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	จำนวนนักเรียน (N)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t	P
ก่อนเรียน	29	27	16.90	3.05	-12.79	.00
หลังเรียน			22.38	2.16		

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม จำนวน 29 คน จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียน ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีรายละเอียดดังนี้

ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม โดยค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านบรรยากาศในการเรียน ลำดับที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ และลำดับที่ 3 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ สำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม พบว่า นักเรียนได้ฝึกการสืบค้นข้อมูลจากหลายแหล่ง ช่วยเหลือกันระหว่งการสืบค้นข้อมูลแล้วร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกันในกลุ่ม

ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมเมื่อนักเรียนได้เรียนในระหว่างการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม พบว่า ในขั้นที่ 3 การร่วมกันวางแผนในการแสวงหาความรู้ และขั้นที่ 4 การดำเนินการแสวงหาความรู้ นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้เวลาในการทำกิจกรรมค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในแผนการเรียนรู้แรก ในแผนการเรียนรู้ที่ 2 และ 3 ถึงรักษาเวลาได้ดีขึ้นแต่ยังถือว่าใช้เวลาในส่วนนี้นานพอสมควร นอกจากนี้ ในขั้นของการดำเนินการแสวงหาความรู้ที่นักเรียนต้องใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ค แท็บเล็ต หรือโทรศัพท์มือถือเพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลนั้น นักเรียนบางคนมีอุปกรณ์เพียงอย่างเดียวทำให้ไม่สามารถประชุมไปด้วย และสืบค้นข้อมูลไปด้วยได้ ซึ่งผู้สอนได้ให้คำแนะนำไปสำหรับคนที่ไม่มีพร้อมอาจจะช่วยเหลือกลุ่มโดยการรับผิดชอบในส่วนอื่น เช่น การช่วยแสดงความคิดเห็น ที่เป็นผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำเสนอ และอภิปรายผลของกลุ่ม

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันสืบค้นข้อมูลเพื่อใช้ในการเรียนร่วมกัน เป็นกระบวนการที่เน้นให้นักเรียนมีอิสระในการศึกษาหาความรู้ตามหลักประชาธิปไตย รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานระบกกุ่ม การศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ส่งผลทำให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ด้วยความมั่นใจ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม ผู้สอนจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยตามระดับความสามารถ แต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่มีความสามารถสูง ปานกลางและอ่อน แต่ละกลุ่มจะร่วมกันวางแผนกันเองว่าจะศึกษาเรื่องอะไรและจะศึกษาอย่างไร ร่วมกันถกปัญหา ค้นหาคำตอบทั้งในและนอกห้องเรียน แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปผลเพื่อรายงานหน้าชั้นเรียน ดังจะเห็นได้จากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ขั้นที่ 1 การเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนให้ขงงสงสัย เช่น การให้นักเรียนดูวิดีโอ การตั้งคำถามต่อสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อกระตุ้นความสนใจและความต้องการในการสืบสอบและแสวงหาความรู้ในขั้นตอนต่อไป ขั้นที่ 2 การแสดงความคิดเห็นต่อปัญหา หรือสถานการณ์นั้น โดยมีการใช้การยกตัวอย่างสถานการณ์ ขาว และหนังสือที่เกี่ยวข้องแล้วตั้งคำถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อตัวอย่างสถานการณ์ ขาว และหนังสือเหล่านั้นๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ซึ่งผู้สอนมีหน้าที่กระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางและหลากหลาย เพื่อท้าทายให้นักเรียนพยายามหาทางเสาะแสวงหาข้อมูล หรือวิธีการพิสูจน์ทดสอบความคิดของตน ขั้นที่ 3 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนในการแสวงหาความรู้โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มให้ชัดเจน วางแผนในการแสวงหาความรู้ ผู้สอนให้คำแนะนำนักเรียน ขั้นที่ 4 นักเรียนแต่ละกลุ่มการดำเนินการแสวงหาความรู้โดยนักเรียนดำเนินการแสวงหาความรู้ ตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ ผู้สอนช่วยอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำและติดตามการทำงานของนักเรียน ขั้นที่ 5 นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำเสนอและอภิปรายผล โดยนักเรียนวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำเสนอและอภิปรายผล เมื่อกลุ่มรวบรวมข้อมูลได้มาแล้ว กลุ่มทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลตามประเด็นที่กำหนดให้ ต่อจากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผล อภิปรายผลร่วมกันทั้งชั้นเรียน และขั้นที่ 6 การกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการหาคำตอบต่อไป โดยนักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าการแสวงหาความรู้ของกลุ่มตามขั้นตอนข้างต้นช่วยให้กลุ่มได้รับความรู้ ความเข้าใจ และคำตอบในเรื่องที่ศึกษา และอาจพบประเด็นที่เป็นปัญหา ขวนให้ขงงสงสัยและอยากรู้ต่อไป ซึ่งการจัดการเรียนรู้ข้างต้นนั้นเป็นขั้นตอนของรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่มของทิสนา แคมมณี (2550) ที่ได้นำมาใช้ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

จากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ที่กล่าวไว้ว่า การพัฒนาความสามารถในการคิดระดับสูงจะช่วยให้นักเรียนได้มีความรู้เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและในสภาพการณ์ปัจจุบันที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบถามโดยใช้กระบวนการกลุ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผลการวิจัยที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของจากรุวรรณ ยิ่งยงค์ (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมือง ในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้สืบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้สืบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของรัชฎา ยศบุตร (2554) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิจัยและรูปแบบการเรียนรู้สืบสวนที่ใช้กระบวนการกลุ่ม พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สืบสวนที่ใช้กระบวนการกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบถามโดยใช้กระบวนการกลุ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบถามโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการกลุ่มที่ละความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้ รวบรวมข้อมูล นำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปเป็นคำตอบและสรุปผล ซึ่งสอดคล้องกับทศนา แหมมณี (2550) ที่กล่าวว่า เป็นรูปแบบที่ส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันสืบค้นข้อมูลมาใช้ในการเรียนร่วมกัน รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานระบอบกลุ่ม แต่ละกลุ่มจะร่วมกันวางแผนกันเองว่าจะศึกษาเรื่องอะไร และจะศึกษาอย่างไร ร่วมกันแก้ปัญหา ค้นหาคำตอบทั้งในและนอกห้องเรียน แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสรุปผล ซึ่งสอดคล้องกับดวงกมล สีนเพ็ง (2551) ที่กล่าวว่า รูปแบบที่สามารถพัฒนากระบวนการคิดที่มีขั้นตอนสำคัญโดยเริ่มตั้งแต่ การสังเกต การสงสัย การอยากรู้คำตอบ การเสาะแสวงหาคำตอบ ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้สามารถฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล คิดวิเคราะห์ คิดเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ของนักเรียนได้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบถามโดยใช้กระบวนการกลุ่มมีทั้งหมด 6 ขั้น ในแต่ละขั้นตอนช่วยส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน จะเห็นได้ว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบสอบถามโดยใช้กระบวนการกลุ่มช่วยส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน สอดคล้องกับสุนน อมรวิวัฒน์ (2541) ที่ได้กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เป็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับทางวิทยาศาสตร์ที่เน้นถึงกระบวนการการคิดเพื่อแก้ปัญหาการคิดวิพากษ์วิจารณ์ การคิดตีความ การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ การคิดแบบย้อนทวนการคิดจำแนกแยกแยะ การคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ และการคิดจัดอันดับ

ผลจากการจัดกิจกรรมดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยนักเรียนสามารถพัฒนาการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยเป็นการฝึกกระบวนการคิด ทั้งการสังเกต การสงสัย การอยากรู้คำตอบ การเสาะแสวงหาคำตอบ และการสรุปความรู้ รวมถึงการแสวงหาความรู้พัฒนาทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม การเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน ส่งเสริมความรักความสามัคคีในกลุ่ม

สมาชิก มีส่วนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพราะนักเรียนต้องมีการการเปรียบเทียบ การจัดหมวดหมู่ของข้อมูล การหาความสัมพันธ์ความเชื่อมโยงของข้อมูล ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับ งานวิจัยของชนิกานต์ ศรีทองสุข (2561) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และ มโนทัศน์ทางภูมิศาสตร์ทวีปยุโรปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนร่วมกับ อินโฟกราฟิก ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องทวีปยุโรป ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 2 มีพัฒนาการสูงขึ้นตามลำดับ คือ ปรับปรุง พอใช้ และดี สอดคล้องกับงานวิจัยของวิจิตรา นพรัตน์ (2559) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ เปรียบเทียบความสามารถใน การคิดวิเคราะห์ รายวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ปัญหาเป็นฐานร่วมกับผังกราฟิก และนักเรียนที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐานร่วมกับผังกราฟิก ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 สอดคล้องกับงานวิจัยของวัลยา แซ่จิว (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการ เรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างสรรคความรู้ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ระบบ เศรษฐกิจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างสรรคความรู้ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของรัชฎา ยศบุตร (2554) ที่ได้ ศึกษา เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิจัยและรูปแบบการเรียนรู้สืบสวนที่ใช้กระบวนการกลุ่ม พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สืบสวนที่ใช้กระบวนการกลุ่ม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Cetin Filiz (2013) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ห้องเรียน ประชาธิปไตยต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองจัดการเรียนรู้ห้อง เรียนประชาธิปไตย และกลุ่มควบคุมจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิม โดยใช้แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนประชาธิปไตย มีระดับคะแนน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มสูงขึ้น

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบสืบสวนโดยใช้ กระบวนการกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากเป็นลำดับที่หนึ่งคือ ด้านบรรยากาศในการเรียน โดยมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ด้วย รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนการเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ซึ่งสัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความขัดแย้งและปัญหาสังคมไทยที่พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียน รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการสืบค้น ข้อมูลที่สนใจด้วยตนเอง มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ในห้องเรียน และลำดับสุดท้ายคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการทำงาน เป็นกลุ่มช่วยฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีกระบวนการทำงานที่มีระบบ เป็นขั้นตอนชัดเจน และได้มี โอกาสในการสืบค้น ค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มากขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับบทบาทของผู้สอน ที่ Thelen (1970) และดวงกมล สิ้นเพ็ง (2551) ได้กล่าวไปในทิศทางเดียวกันว่า ผู้สอนควรเสริมแรงเพื่อสร้าง

บรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียน มีการตั้งคำถามที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ รวมไปถึงการเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆ ทั้งการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม แนะนำแหล่งค้นคว้าความรู้ให้กับนักเรียนได้ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Tsoi and et al. (2001) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การใช้กิจกรรมการสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่มสำหรับวิชาเคมีในการศึกษาของครู ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่มทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ร่วมมือกัน พร้อมทั้งฝึกทักษะการคิดระหว่างเรียนด้วย และเป็นการสร้างสังคมในการเรียนอย่างหนึ่งเพื่อให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม มีทักษะทางด้านการแบ่งหน้าที่ และความรับผิดชอบรวมทั้งเสริมสร้างความสามัคคี

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้แบบสืบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการกลุ่มที่ละความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาความรู้ รวบรวมข้อมูล นำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปเป็นคำตอบและสรุปผล เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน มี 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ให้เผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนให้สนใจสงสัย ขั้นที่ 2 ให้แสดงความคิดเห็นต่อปัญหาหรือสถานการณ์นั้น ขั้นที่ 3 ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนในการแสวงหาความรู้ ขั้นที่ 4 ให้แต่ละกลุ่มดำเนินการแสวงหาความรู้ ขั้นที่ 5 ให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำเสนอและอภิปรายผล ขั้นที่ 6 ให้กำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการสืบเสาะหาคำตอบต่อไป ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนควรตั้งคำถามที่สอดคล้องการคิดวิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามให้ได้คำตอบที่หลากหลาย ทำการแนะนำให้มีการคิดตามแล้วร่วมกันแสวงหาคำตอบเพื่อที่จะได้ข้อสรุปร่วมกันในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน

1.2 ผู้สอนควรยกตัวอย่างสถานการณ์ที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน หรือเหตุการณ์ที่นักเรียนมีความรู้สึกร่วม เป็นเหตุการณ์ที่ทันสมัยไม่ว่าจะเป็นข่าวสารบ้านเมือง หรือข่าวสารที่กำลังเป็นกระแสดังอยู่ในโลกออนไลน์ ซึ่งจะเป็สถานการณ์ที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี เพื่อนำไปสู่การตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบของนักเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่มมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษาเรื่องอื่นๆ หรือในรายวิชาต่างๆ โดยอาจจะมีการนำเทคนิคการสอนเข้ามาประยุกต์ใช้ร่วมกับขั้นตอนในแต่ละขั้นของกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น เกม เพื่อสร้างความสนใจและกระตุ้นการรับรู้ของนักเรียนมากขึ้น

2.2 ควรนำรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่มมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดในระดับที่สูงขึ้น เช่น การคิดเชิงนวัตกรรม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). การคิดเชิงวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: ชัคเชสมิเดีย.
- จารุวรรณ ยิ่งยงค์. (2558). การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้สืบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนิกานต์ ศรีทองสุข. (2561). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และมโนทัศน์ทางภูมิศาสตร์ทวีปยุโรปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนร่วมกับอินโฟกราฟิก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. (2551). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2550). รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นำโชค อุ่นเวียง. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบสืบสอบ แสวงหาความรู้เป็นกลุ่มกับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2553). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพมหานคร: เทคนิค 9119 พรินต์ติ้ง.

- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557). **คิดวิเคราะห์สอนและสร้างอย่างไร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2554). **วิธีวิจัยทางการศึกษา**. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัชฎา ยศบุตร. (2554). **การศึกษามลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิจัยและรูปแบบการจัดการเรียนรู้สืบสวนที่ใช้กระบวนการกลุ่ม**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัลยา แซ่จิ้ว. (2558). **การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจิตรา นพรัตน์. (2559). **การศึกษาศามารถในการคิดวิเคราะห์ รายวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับผังกราฟิก**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์. (2561). **หลักสูตรสถานศึกษา**. นครนายก: สถาบันวิจัยพัฒนาและสาธิตการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สมน อมรวิวัฒน์. (2541). **“ทำไมต้องปฏิรูปการเรียนรู้”**. ใน เอกสารประกอบการนำเสนอแนวคิดและแนวทางเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). **หลักการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- Cetin Filiz. (2013). Effect of Democratic Classroom Management Approach Towards Critical Thinking Level of Student. **International Journal of Academic Research**. 5(5). 180-183.
- Thelen, Herbert A. (1970). **Dynamics of groups at work**. Chicago: The University of Chicago Press.
- Tsoi, M.f., Goh, n., K and Chai, L. S. (2001). Modeling of Group Investigation for effective e-learning in educational technology program. **Enhancement of Quality**.